

T.C.
MANİSA
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2014/720
KARAR NO : 2014/757

DAVACI

DAVALI : UŞAK VALİLİĞİ

DAVANIN ÖZETİ : Uluslararası koruma başvurusu bulunan davacının, mazeretsiz olarak bildirim yükümlüğünü üç kez üst üste yerine getirmemesi, bilinen ikamet yerine gitmemesi veya ikamet yerini izinsiz terk etmesi nedeniyle 6458 sayılı Yasa'nın 77. maddesi uyarınca "başvurusunun geri çekilmiş sayılmasına" ilişkin 24.07.2014 tarih, 1818-10 sayılı Valilik olurunun; ekonomik ve sosyal nedenlerle Isparta'da bulunan arkadaşının yanına gittiğini, kalacak yer bulamaması sonucu zamanında imza alamadığını ileri sürerek iptalini istemektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Manisa 1. İdare Mahkemesi'nce, dava dilekçesi ve ekleri 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesi uyarınca incelenerek gereği görüldü:

Dava, uluslararası koruma başvurusu bulunan davacının, mazeretsiz olarak bildirim yükümlüğünü üç kez üst üste yerine getirmemesi, bilinen ikamet yerine gitmemesi veya ikamet yerini izinsiz terk etmesi nedeniyle 6458 sayılı Yasa'nın 77. maddesi uyarınca "başvurusunun geri çekilmiş sayılmasına" ilişkin 24.07.2014 tarih, 1818-10 sayılı Valilik olurunun iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "dilekçeler üzerine ilk inceleme" başlıklı 14. maddesinin 3. bendinin (b) fıkrasında; dava dilekçelerinin "idari merci tecavüzü" yapıp yapılmadığı yönünden inceleneceği, "ilk inceleme üzerine verilecek karar" başlıklı 15. maddesinin bendinin (e) fıkrasında ise, merci tecavüzünün bulunduğu durumda dilekçelerin görevli idare merci'ine tevdi'ne karar verileceği, aynı maddenin 2. bendinde ise, dilekçelerin görevli merci'e tevdi durumunda, ilgili mahkemeye başvurma tarihinin merci'ine başvurma tarihi olarak kabul edileceği kurala bağlanmıştır.

Uyuşmazlığımızın maddi çerçevesine özgü olarak yönetsel yönetime ilişkin kurallara da yer verdiği görülen 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun "tanımlar" başlıklı 3. maddesinin (ö) fıkrasında, "Son karar: Başvuru sahibinin başvurusuyla veya uluslararası koruma statüsü sahibi kişinin statüsüyle ilgili kararlardan; idari itirazda bulunulmaması ve yargıya başvurulmaması hâlinde Genel Müdürlük tarafından verilen karar veya yargıya başvurulması sonucunda temyiz edilmesi mümkün olmayan karar" tanımı; "Uluslararası Koruma" başlıklı Üçüncü Kısımın; "başvurusunun geri çekilmesi veya geri çekilmiş sayılması" başlıklı 77. maddesinin (ç) bendinde, "... mazeretsiz olarak bildirim yükümlülüğünü üç defa üst üste yerine getirmemesi, belirlenen ikamet yerine gitmemesi veya ikamet yerini izinsiz terk etmesi, hâllerinde başvurusu geri çekilmiş kabul edilerek değerlendirme durdurulur."; "idari itiraz ve yargı yolu" başlıklı 80. maddesinin 1. fıkrasının 1. fıkrasında yazılı hükümler uyarınca alınan kararlara karşı idari itiraz veya yargıya başvurulduğunda aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) İlgili kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatı tarafından kararın tebliğinden itibaren on gün içinde Uluslararası Koruma Değerlendirme Komisyonuna itiraz edilebilir. Ancak 68 inci, 72 nci ve 79 uncu maddelere göre verilen kararlara karşı sadece yargı yoluna başvurulabilir.

b) İdari itiraz sonucu alınan karar, ilgiliye veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Kararın olumsuz olması hâlinde, ilgili kişi bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında kendisi veya yasal temsilcisi bilgilendirilir...

ç) 68 inci maddede düzenlenen yargı yolu hariç olmak üzere, 72 nci ve 79 uncu maddeler çerçevesinde alınan kararlara karşı, kararın tebliğinden itibaren on beş gün, alınan diğer idari karar ve işlemlere karşı kararın tebliğinden itibaren otuz gün içinde, ilgili kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatı tarafından yetkili idare mahkemesine başvurulabilir...". Yasa'nın "uluslararası koruma değerlendirme komisyonu" başlıklı 115. maddesinde ise: "Uluslararası Koruma Değerlendirme Komisyonu, Genel Müdürlük temsilcisi başkanlığında, Adalet ve Dışişleri bakanlıklarınca görevlendirilen birer temsilci ve bir göç uzmanından oluşur. Komisyona, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Türkiye Temsilciliği temsilcisi gözlemci olarak katılmak üzere davet edilebilir. ...

Komisyonun görevleri şunlardır:

a) İdari gözetim kararları ve kabul edilemez başvurularla ilgili kararlar ile hızlandırılmış değerlendirme sonucu verilen kararlar hariç, uluslararası koruma başvuruları hakkında verilen kararlar ile başvuru ve uluslararası koruma statüsü sahibi hakkındaki diğer kararlara karşı itirazları değerlendirmek ve karar vermek,

b) Uluslararası korumanın sona ermesi ya da iptaline yönelik kararlara karşı itirazları değerlendirmek ve karar vermek..." kuralına yer verilmiştir.

Yukarıda anılan 6458 sayılı Yasa'nın incelenmesinden, uluslararası koruma başvurusuna ilişkin süreçte, başvuran yönünden çeşitli durumlara özgü olarak farklı merciler tarafından pek çok karar verilmesi öngörüldüğü, bu kararlar yönünden bazen "adli veya idari yargı yerlerine"; bazende "idari itiraz mercilerine" başvurunun koşul ve yöntemlerine yer verildiği görülmektedir. Bu çerçevede, Yasa'nın "uluslararası koruma" başlıklı Üçüncü Kısmı'nda öngörülen süreçte, özellikle bu kısma özgü olarak yetkili merciler tarafından Yasa'nın 77. maddesi uyarınca verilen "başvurunun geri çekilmiş sayılması kararının" niteliği ile bu karara yönelik olarak idari itiraz ve yargı yolu başvuru yollarını düzenleyen 80. maddesinin incelenmesi, bu karara yönelik olarak yasakoyucunun, doğrudan yargı yoluna başvuru yapılmasına olanak tanıyıp tanımadığının ortaya konulması, davanın kabul koşulları bakımından "merci tecavüzü" yapıp yapılmadığının buna göre belirlenmesi gerekmektedir.

Bu anlamda, Yasa'nın aralarında "başvurunun geri çekilmiş sayılması" kararının da yer aldığı Üçüncü Kısmı'nda verilen kararların yargısal ve idari başvuru yollarının düzenlendiği 80. maddesi başlığı ile birlikte incelendiğinde; her ne kadar maddenin 1(a) fıkrasının birinci tümcesinde, kararlara karşı komisyona itiraz yönünden "edilebilir" denilerek bu yol konusunda bir "ihtiyarılık" anlamı verildiği görülmekte ise de, aynı fıkrasının ikinci tümcesinde de yargı yolu konusunda "başvurulabilir" denilmesi nedeniyle yasakoyucunun "ebilirlilik" vurgusunu ihtiyarılık anlamı için değil, başvuru yolunun kullanılması "olanağı" olarak yaptığı, zaten gerek başlığında gerekse itirazın yargı yolu ve idari itiraz yolları arasında "veya" değil, sürekli "ve" bağlacını kullanması nedeniyle

T.C.
MANİSA

1. İD. ARBAHKEMESİ
ESAS NO : 2014/720
KARAR NO : 2014/757

de bu başvuru yollarının ilgililer bakımından seçenek olarak değil, kullanılabilmesi olanağı bulunan başvuru yolları olarak tanıdığı sonucuna varılmıştır. Bu nedenlerle; maddenin 1/b fıkrasında, "itiraz sonucu alınan" "olumsuz" kararın ilgililere tebliğinin, aynı maddenin 1/c fıkrasında ise, verilen idari kararlara karşı sadece yargı yolunun düzenlenmiş olması ile yasakoyucunun itirazlara bakmak üzere Yasa'nın 115. maddesi ile özel olarak ve alanında deneyimli kişilerden oluşan bir komisyonu "uluslararası koruma başvuruları hakkında verilen ... kararlara karşı itirazları değerlendirmek ve karar vermek" üzere görevlendirmiş olması birlikte değerlendirildiğinde; yasakoyucunun yukarıda anılan 80. maddesi uyarınca maddede ayrıksı olarak sayılmış doğrudan dava açılacak durumlar dışında verilen kararların öncelikle idari başvuru konusu yapılmasını "zorunlu" tuttuğu, bu yolla yetkilendirilen idari merci kararının olumsuz olması durumunda yargı yolu olanağı tanıdığı açıktır.

Dava dosyasında yer alan bilgi ve belgeler incelendiğinde; davacının uluslararası koruma başvurusu bulunduğu, davalı Uşak Valiliği'nce 6458 sayılı Yasa'nın Üçüncü Kısmı'nda yer alan 77/ç maddesi uyarınca davacının başvurusunun geri çekilmiş sayılması" kararı verildiği, bu kararın davacıya tebliğ edildiği, davacının anılan karara karşı 6458 sayılı Yasa'nın 80. maddesi uyarınca öncelikle "Uluslararası Koruma Değerlendirme Komisyonu'na" başvuruda bulunması gerekirken doğrudan Mahkememize yaptığı 13.08.2014 tarihli başvuru ile yargı yolunu kullandığı görüldüğünden; dava dilekçesinin dava öncesi zorunlu idari başvuru yolu olarak yasa ile düzenlenen merci'e gönderilmesi gerektiği sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı Kanunun 15/1-e maddesi uyarınca dava dilekçesinin merci'ine gönderilmesine; dava dilekçesinin "Uluslararası Koruma Değerlendirme Komisyonu'na" iletilmek üzere Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesine; aşağıda ayrıntısı gösterilen toplam 104,40 TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, peşin alınan posta gideri avansının artan tutarının kararınızın kesinleşmesi üzerine davacıya geri verilmesine; kararınızın taraflara tebliğine, davacıya itirazının idari merci tarafından olumsuz yanıtlanması durumunda 30 gün içerisinde yargı yoluna başvuruda bulunabileceğinin bildirilmesine; taraflar yönünden kararınızın tebliğini izleyen 30 gün içerisinde Danıştay'da temyiz yolu açık olmak üzere; 18/11 2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
TARIK ÖZDİREK
38052

Üye
EMRE TAN
97702

Üye
YILMAZ GÜLEÇ
165733

YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvuru Harcı:	25,20 TL
Karar Harcı:	25,20 TL
Posta Ücreti :	54,00 TL
TOPLAM :	104,40 TL

